

i Handelsfamvæm med os, forsaavidt de ville afsjåbe os Produkter, vi selv frembringe, og helst i raa Tilstand, ikke ville kjåbe Mel og Klib, kun vort Korn — i den Retning gaar Udviklingen helt — efterhaanden som disse Tendenter vinde mere Udbredelse vil Frihavnens Betydning tabe sig mere og mere. Smidlertid tror jeg, at et Forsøg med en Frihavn ikke vil blive saa kostbart, at man fra Statens Side skulde blive afstræffet fra at gjøre det. Det ville imidlertid de Undersøgelser godtgjøre, der nu ville blive satte i Værk, og i ethvert Tilfælde, naar man faar gjort et saadant Forsøg, selv om det skulde falde mindre heldigt ud, hvad jeg ikke tør have nogen bestemt Mening om, har man dog den Trøst at have viist sin gode Villie og gjort fra Statens Side, hvad der kan og bør gjøres i saa Henseende. Den Frihavns-Stilling, jeg tror vilde gavne Kjøbenhavn's Handel mest i Diebliffet, vilde være den, som kunde opnaaes ved, at man blev fuldstændig fri for Havneafgift. Kjøbenhavn's Havn har i Aarenes Løb samlet sig en meget betydelig Formue, saa den kan leve som Rentier, og det staar i Indenrigsministerens Haand fuldstændig at ophæve Havneafgiften naar-somhelst han selv vil. Det er en ligefrem Villieshyttring fra hans Side, om han vil lade Havneafgiften bortfalde i Dag, i Morgen eller paa et senere Tidspunkt, og det er udtalt ikke blot af mig, men af Alle, der have havt Veilighed til at udtale sig om disse Forhold, at det vil virke langt mere til Gavn for Kjøbenhavn's Havn, end man kan vente at opnaa af en Frihavn. Jeg vil slutte med at udtale, at jeg for mit Vedkommende ikke kan Andet end give dette Lovforslag, selv i den Form, hvori det nu foreligger, min anbefaling, og jeg haaber, det maa påsere hurtigt gennem Landsthinget og hurtigt vinde Lovskraft.

Dan: Jeg vil blot tillade mig paa mine Meningsfællers Begne at anbefale nærværende Lov til Vedtagelse. Med Hensyn til den første Del af Lovforslaget syntes det mig, at det ærede Medlem, der nu satte sig, ikke havde Noget at indvende derimod; men det var derimod mod den sidste Del af Lovforslaget det ærede Medlem rettede sine Anker, idet han mente, at det var uheldigt at sammenføje, som han kaldte det, de to Ting: Frihavn med Frilager. Jeg kan ikke fuldt ud erkjende, at der her foreligger en egentlig Sammenføjning, i alt Fald maa det betragtes som en kun aldeles foreløbig Sammenføjning af de to Ting, og jeg haaber sikkert, naar Undersøgelserne til Efteraaret

ere sluttede, at det andet Thing vil stille sig paa det Standpunkt at tage det, som ligger for i den nærmeste Tid, nemlig Frilageret, under alvorlig Overveelse, idet det staar for mig, som om Frihavns-spørgsmaalet hvorom de Saghyndige paa ingen Maade ere enige, ligger noget længere tilbage i Tiden. Jeg skal derfor blot slutte med at anbefale Forslaget til Vedtagelse, som det foreligger.

Finantsministeren (Strup): Det kan jo ikke negtes, at Spørgsmaalet om Anlæget af et Frilager ved Toldboden eller Anlæget af et Frilager i Forbindelse med Toldboden staar i nogen Forbindelse med Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af en Fridok, det vil sige af et Frilager ved dybt Vand. En saadan Forbindelse har jo ogsaa viist sig at være til Stede ved de tidligere Behandlinger af Spørgsmaalet, og jeg skal i saa Henseende blot henvise til den i 1884 afgivne Kommissionsbetænkning, en Betænkning af Saghyndige, der særlig vare samlede for at overveie dette Spørgsmaal. Men om jeg end erkjender, at der er nogen Forbindelse mellem de to Ting: et Frilager paa Toldboden og Tilveiebringelsen af en Fridok, slutter jeg mig ganske til det Haab, der blev udtalt af det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (S. Hansen) om, at Undersøgelserne angaaende Tilveiebringelsen af en Frihavn ikke skulle komme til at fiske Anlæget af et Frilager her paa Toldboden. Jeg slutter mig til det Haab, idet det ogsaa for mig staar saaledes, at dette Sidste: Anlæget af et tilstrækkelig stort og belindrettet Frilager i Diebliffet er det Vigtigste. Det andet Spørgsmaal: Anlæget af en Fridok eller eventuelt endog saa en Frihavn, er der jo langt mere delte Meninger om, ikke blot om den Betydning, det vilde faae, men ogsaa om, hvor og hvorledes Anlæget skulde finde Sted, dersom man besluttede sig til det. Denne Tvivl er jo ganske sikkert til Stede om Anlæget af en Frihavn i udvidet Forstand, det vil sige af en Plads, hvor ikke alene Varerne gaa toldfrit ind og ogsaa ud igjen til Ulandet, men hvor der tillige gives Veilighed til Produktionsvirksomhed, til industrielle Anlæg nærmest beregnede paa Tilvirkning for det udenlandske Marked. Det er mig selvfølgelig meget vel bekendt, at medens der fra nogle Sider næres meget store Forventninger til, hvad der vilde kunde naaes gennem en saadan Frihavn med en fri Produktionsvirksomhed, saa benegtes det fra andre Sider med samme Bestemthed, at den overhovedet har nogensomhelst Betydning. Jeg haaber som sagt, at Undersøgel-